

І чужому наукається,
Свого не цурається...

Г. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
Barely 7-4125
УНСоюз: Barely 7-5337

PIK LXXII. Ч. 185. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ЖОВТНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 6, 1965 No. 185. VOL. LXXII.

ПАПА ПАВЛО VI В СВОЄМУ ІСТОРИЧНОМУ ВИСТУПІ ПЕРЕД ГЕНЕРАЛЬНОЮ АСАМБЛЕЄЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ВИГОЛОСИВ НАЙМОГУТНІШИЙ ЗАКЛИК ДО МИРУ І БРАТЕРСТВА В СВІТІ. МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ В НЬО ЙОРКУ З НАЙБІЛЬШИМ ЗВОРУШЕННЯМ ВІТАЛИ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЄРЕЯ

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 5 жовтня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ДІРКСЕН ПОЧАВ ОБСТРУКЦІЮ ПРОТИ ВІДКЛІКАННЯ 14-Б ПУНКТУ РОБІТНИЧОГО ЗАКО-НУ, згідно з яким робітники в 19 стейтах не мусять належати до робітничих організацій, щоб дістати працю, як це є у решті американських стейтів. Цей закон про „право на працю“ не подобається робітничим організаціям, головним чином Американській Федерації Праці - Конгресові Індустріальних Організацій і вони довгий час домагалися, щоб Конгрес його скасував. Уряд президента Джансона домагався скасування закону про право на працю, але республіканські сенатори с проти цього і планують вести філібустер в Сенаті. Сенатор Дірксен, який є провідником республіканців в Сенаті, почав довшу промову, відчитуючи передові статті, які є проти цього закону. Ця обструкція може тягнутися до двох тижнів, бо немає потрібної більшості на припинення дебат, що може статися більшістю двох третів голосів.

ЗДА І МЕХІКО ПОГОДИЛИСЯ В СПРАВІ ОСОЛОДЖУВАННЯ МОРСЬКОЇ ВОДИ, як про це повідомив головний науковий радник Білого Дому д-р Доналд Горнік на домагання президента Джансона. Мали б збудувати велику атомову фабрику, що буде знесолювати морську воду. Покищо не знають, де ця фабрика буде приміщена. Покищо прийшло до порозуміння про загальну основу в цій справі, а подробиці будуть опрацьовані пізніше. Прикінці цього тижня буде опрацьований повний текст цього договору і тоді зміст його буде поданий до відома преси. Правдоподібно ця фабрика буде в Затоці Ба-ха, звідки відслена вода може бути вживана сусіднім американським стейтом, головне Каліфорнією та мексиканськими провінціями. Користали б з цієї води також стейт Аризона та провінції в Мексико Сонора і Баха Каліфорнія.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТИЗАНКА В ПЕРУ НЕ ЗУМІЛА ЗДОБУТИ ПРИХИЛИНОСТІ СЕЛЯН, як про це повідомив перувійський президент Фернандо Белонде Террі. Комуністи в горах Перу стоять перед повним виснаженням збройними силами, які підтримують уряд. Тепер має бути коно 50 озброєних комуністичних партизанів в Перу, але вони мають великі суми грошей, що дістали від кубинського уряду. З ними співпрацюють ще маси сили, які за гроші підтримують комуністів. Комуністи сподівалися, що їх підтримують селяни, але це не сталося, і тепер урядові збройні сили легко зможуть винищити комуністів.

АМЕРИКАНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПРОТИ БОЙКОТУ ЗАКОНОУ ПРО МЕДИЧНУ ОПІКУ над старшими особами. Таке рішення прийняла Палата Депутатів АЛТ на засіданні в Шикаго. Меншість домагалася, щоб делегати заявили за те, щоб Товариство вирішило організувати бойкотувати новий закон, який підтримує уряд, і який передбачає шпитальну опіку над старшими особами у віці понад 65 років в рамках соціальної забезпечення. Але більшість делегатів відкинула це домагання меншості. Більшість погодилася з рішенням правого дорадника, що організований бойкот був би порушенням протиріччя закону. Але рішення Палати Депутатів не забороняє окремим лікарям не брати участі в урядовій програмі.

У СВІТІ

ЧЛЕНІ ДРУГОГО ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ВИСЛУХАЛИ в понеділок 4 жовтня ц. р., коли саме Папа Павло VI знаходився над океаном в дорозі до Нью-Йорку, Богослужба, яку в соборі святого Петра відправив єпископ Сіро Сільвестрі на інтенцію щасливої подорожі Папи та успіху його миролюбної місії. Після того Собор займався далі проблемами світового світу, головне господарськими і соціальними. Понад 100 членів Собору згодилися внесення на створення при Курії окремого Секретаріату для розгляду питань соціальної справедливості.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ВИСЛАВ НОВУ РАКЕТУ НА МІСЯЦЬ, назвавши її Луною VII. Вей попередній советський спроба з привертання космічного корабля на Місяць — зокрема з Луною V з 12 травня мин. року та Луною VI з червня цього року — не вдалася: советська ракета, як пач космічний корабель, не вийшла в Місяць, або не могли на нього „м'яко осісти“. Подано вагу так званої автоматичної стації на 1506 фунтів. Луна VII була в понеділок о год. 5 попол. віддалена від Землі на 42.063 мйлі. Якщо все пішло б добре, то Луна VII повинна б осягнути Місяць в четвер цього тижня.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА“ ВИСТУПИЛА ЗНОВУ — після довгої перерви — проти Пейнінгу, натаврувавши гостро дозволення китайським комуністами на публічний виступ 75-літнього колишнього вільно-китайського генерала й вице-президента Лі Тсунг-сина, який в минулому тижні поручав на пресовій конференції в Пейнінгу „знищити“ однокласника Вільного Китай Кай-шека і ЗДА, як „зрадницький“ СССР. „Правда“ пригадала, що Лі Тсунг-син був на комуністичній лінійці як воєнний злочинець, що винищував комуністів. „Правда“ обурюється, що тепер чоловік пресовий орган Пейнінгу „Дже Мін Джіг Пао“ слухає тому „зрадницької“.

НІКАТА ХРУЩОВ БУВ ТВОРЦЕМ АНТИСЕМІТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ в СССР — ствердила спеціальна студійна комісія, яка на основі всіх можливих доступних їй документів згадала для Сенату звідомлення про антисемітизм в Советському Союзі. В 1958 р. було ще 41.1% жидів у Верховному Совєті, — Хрущов обнизило це число жидів у більшості верховних до 0.25%. Хрущов вважав, що жиди є засадничо „загрозливим для безпеки СССР елементом“ і що тому треба — за гітлерським терміном — зробити Совєти „юденрейни“ „себто „очистити“ їх від жидів.

У ПІДЛЕДНОМУ В'СТНАМІ ЗГІНУВ при зударі двох американських літаків, що переводили бомбардування Північного В'стнаму, пресовий фотограф агенції Ассошіейтед Пресс, Верні Колленберг.

НЕХАЙ БУДЕ МИР НА ЗЕМЛІ

Нью-Йорк. — „Ніколи війна, ніколи знову війна! Мир, це є мир, що мусить керувати призначенням народу і всього людства!...“ говорив і закликав Папа Павло VI, найскромніша в своєму вигляді і поведінці людина і рівночасно наймогутніший володар людських душ у світі, стоючи перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй та виголошуючи свій історичний заклик до миру до народів світу. В добі величезного прогресу та наявності зброї масового знищення „треба закликати до морального сумління людини“ — говорив Папа — „бо небезпека походить не від прогресу, не від науки, ні, небезпека походить не від мої людини, яка будує щораз могутнішу зброю, що її можна використати однаково для знищення або для гордовитих завоювань“. Тим часом, „кров мільйонів людей, намарно пролитої, і жалка руїна“ повинні дати спонуку до „присяги“ яка мусить змінити майбутню історію світу“ — закликав не тільки духовний провідник 600 мільйонів католиків у світі, але й безсирний духовно-моральний авторитет для всього людства.

Прийді до Нью-Йорку, триумфальне привітання

Папа Павло VI є першим Папою Римським, нота якого вступила на американський континент, що вже само по собі є історичною подією. Ентузіастичне й найбільш сердечне привітання, що йому влаштував Нью-Йорк, це багатомовна нова світова метрополія, що є світом багатьох рас, віровизнань та політичних переконань сама в собі, немає собі рівного. На міжнародному летючій „Джана Ф. Кеннеді зустріли Вселенського Архієрея репрезентанти федерального уряду з державним секретарем Діном Раском на чолі, а численні репрезентанти стейту і міста та головний репрезентант Об'єднаних Націй, У Тант. Із летища відбулася моторкада до Нью-Йорку, що вела однаково вудливі найвідшуканіший секцій Гарлему, як і найпарадичішою П'ятою евеню до катедри св. Патрика та резиденції кардинала Спелмана. Оплескам і окликам привітання від соток тисяч людей, що облягали вулиці, які йшли моторкада, не було кінця. Ентузіастичні овації дійшли до свого вершка, як Папа зупинився біля катедри св. Патрика, вийшов з авта в товаристві кардинала Спелмана, та вийшов до катедри на коротку молитву та для благословення привітання. Описав знову привітання та благословення для тисяч і тисяч, що облягали околицю, коротка зупинка в резиденції кардинала Спелмана і знову моторкада до готелю Валдорф-Асторія на зустріч із президентом ЗДА Ліндоном Б. Джансоном.

Президент і Папа розмовляли про проблеми світу

Президент Джансон і Папа Павло VI перевели 46-хвилинну розмову про світові проблеми. Ця розмова відбулася в кімнаті на 35-му поверсі т. зв. Вежі Валдорф-Асторія. Вона почалася докладно о 12:42 по пол. і скінчилася о 1:28 по пол. Поруч з Папою і Президентом були тільки два пере-

БЛАГОСЛОВЕННЯ ПАПИ-ДРОЧАННИНА. Папа Павло VI, прибувши до Нью-Йорку, щоб виголосити заклик до миру в Об'єднаних Націях та відправити Богослуження за мир, благословенням відповів на ентузіастичне привітання, яким його зустріли ця світова метрополія. За Папою йшли генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант та кардинал Тіссеран, декан Колетті Кардиналів.

кладачі. За пізнішим твердженням пресового секретаря Президента, та розмова стосувалася широкіх проблем, почавши від бідності, недуг і неграмотності у світі та скінчивши на сучасній війні у В'стнамі і расових суперництвах. „Це була для мене надзвичайно підбадьорлива і спонукаюча до прикладу розмова“ — ствердив згодом Президент. Президент дякував Папі за його самоповагу, з якою він переніс тріди тієї подорожі до Нью-Йорку й тутешнього виснажливого дня — задля добра миру. Папський перекладач заявив в імені Папи, що Папа „щасливий, що відбулася ця розмова в висліді обов'язного бажання правоти для миру“. Після тієї розмови Президент представив Папі свою дружину і молодшу доньку Лусі, яка недавно перейшла на католицизм. Переведено теж обидва дарунки і позовано для фотографії. Безпосередньо після тієї розмови Папа відіхав до Об'єднаних Націй, а Президент відлетів на військовому летючому в Меріленді. Де він стежив на телевізійному апараті за відвідинами Папи в Об'єднаніх Націях. За інформацією від пресового секретаря Президента Білла Мосеса Папа і Президент висловили були одностайні погляди про потребу соціального поступу у світі та колективної боротьби проти бідності, недуг і неграмотності. Папа висловив бажання, щоб у В'стнамі настав мир, але не вдавався в ніякі подробиці. Ширше дебатовано можливість використання терену Об'єднаних Націй для справ миру і Президент висловив переконання, що відвідини Папи скріплять авторитет тієї установи. Папу привітали при вступі до помешкання на 35-му поверсі Валдорф-Асторії Президент, вице-президент Гомфрі і державний секретар Дін Раск.

Виступ в Об'єднаних Націях

Після зустрічі з президентом Джансоном, Папа Павло VI знову вернувся до резиденції кардинала Спелмана і там перебував упродовж години після чого вийшов, щоб сповняти головну ціль і місію свого історичного паломництва: виголосити в Генеральній А-

самблеї Об'єднаних Націй свій заклик до миру. Коли Папа із своїм почетом вийшов на залу, заповнену делегатами всіх 117 націй, членів ОН — за виїмком Албанії — делегати привітали його вставанням з місця та оваціями. Телевізійні камери зокрема звернули увагу, що також делегация Советського Союзу із міністром закордонних справ Андреем Громиком та постійним репрезентантом Федоренком на чолі, як і делегати сателітних країн солідаризувалися з усіми іншими делегациями в привітаннях і відданні пошани Вселенському Архієреєві. Також пізніше, після особистих зустрічей делегатів з Папою, Громиком був одним з перших, що з ним привітали і та обмінявся кількома словами. Після привітання, Папа зайняв місце на провізоричному троні біля подіуму для промовців, а президент Асамблеї та генеральний секретар Об'єднаних Націй по черзі привітали Високого Гостя, з'ясовуючи коротко — президент Асамблеї французькою, а генеральний секретар англійськими мовами — причину і ціль його відвідин. Тоді почалася промова Папи, яку він виголосив французькою мовою. Текст цієї історичної промови прочитують читачі в досвідному українському перекладі в наступних числах „Свободи“. Змістом цієї промови був МІР великими літерами. Головними тезами цієї промови було:

— Мир не співіснування між усіми суверенними націями. „Щоб були братами не тільки деякі, але всі народи“ та позбулися гордості.

„Яка викликає напруження і заганяє за престиж, за панування, колоніалізм, егоїзм“.

— Роззброєння, яке Папа вважав за найшляхетнішу ціль: „Якщо бажасте бути братами, випустіть зброю із своїх рук. Не можна бо любити й тримати в руках зачіпну зброю“.

— Милосердя та взаємна допомога, зокрема допомога тим, що її потребують. „Цей аспект найгартніший; він найбільш людський... він найбільша надія для світу“.

Під час свого виступу Папа Павло VI заторкнув і одну проблему, яка була на порядку теперішнього Ватиканського Собору та яку Со-

бор передав на вирішення Папи: справа контролю народин. Папа дав виразно до зрозуміння, що Католицька Церква не відступить від свого дотеперішнього становища в цій справі та далі буде виступати проти штучного обмеження народин.

Під час свого побути в Об'єднаних Націях, Папа, крім виступу перед Генеральною Асамблеєю та особистої зустрічі із делегациями поодиноких країн, оглянув ще приміщення та мав коротке слово, чим разом англійською мовою, до працівників Об'єднаних Націй. Зокрема зворушливою була ця зустріч Папи з групою багатьох расових і національних походжень, що навчаються в міжнародній школі при головній квартирі Об'єднаних Націй.

Живий приклад братерства

Після відвідин і виступів в Об'єднаних Націях, Папа Павло VI, у поворотній дорозі до резиденції кардинала Спелмана, поступив до на свій лад міжнародної і католицької церкви Святої Родини, де очікували на нього, крім репрезентантів католицьких і об'єднаних організацій, також репрезентантів протестанських, православних і жидівських установ. Також вони сердечні вітали Голову Католицької Церкви, виголошуючи відповідні промови, а Папа з свого боку не менше сердечно вітав, висловлюючи найвищі похвали для їхньої добродійної праці.

Служба Божа на Стадіоні

В понеділок 4-го жовтня великий спортивний Стадіон Енкі перемінявся на велику катедру під голим небом, коли Папа Павло VI відправляв там Службу Богу для 90 000 осіб, які вповнили до останнього місця Стадіон Енкі. Між присутніми було найбільше католиків, але були там і представники інших віровизнань: протестантів, православних і жидів, бо Папа просив, щоб найменше дві тисячі не-католиків могли бути присутні на цій історичній Богослужбі, яка присвячена справі миру в світі, який міг би бути знищений, коли б вибухла нова жорстока атомова (Закінчення на стр. 4-й)

ПРОГРАМА ПОДОРОЖІ І ПОБУТУ ПАПИ В НЬО ЙОРКУ

Неділя 11:40 ночі — Папа вилітає з Ватикану. На понеділок 12:45 по півн. — Літак Папи відлітає з летища в Римі.
9:27 — Літак приземлився на Міжнародному летючій Кеннеді в Нью-Йорку, серед гарної погоди.
9:30 — Папа вийшов з літака.
9:31 — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант підійшов до всімненного Папи, який подав йому руку. Папа вітається з державним секретарем Діном Раском, кардиналом Спелманом, губернатором Рокерфеллером, посадином м. Нью-Йорку Вагнером і іншими достойниками.
3:37 — Папа перейшов довгим на 60 стіп червоним килимом до невисокої платформи, з якої виголосив коротку промову.
9:48 — Папа всім до авта. — в останній хвилині змінене відкриття літосіни на закриті ошлене авто. Поруч Папи кардинал Спелман. Моторкада рушила з летища. На Кінсі, обабіч Кінсі Бульвару — маси народу. Шкільні діти з транспарантами „Боже благослови Папу“.
11:06 — Моторкада вступає до дільниці Мангеттену. Перед школою св. Франсиска — оркестра.
11:07 — Над епіскапальною церквою Всіх Святих — прапор на привітання Папи, коли моторкада минула 230 Ест 60 вул.
11:43 — Папа прибуває до собору святого Патрика — благословить маси зібраного на вулиці народу.
11:44 — Папа входить до собору святого Патрика серед співу хору. Клякає перед вівтарем, потім сідає на приготуваному кріслі.
11:56 — Папа виходить з собору святого Патрика на 51-у вулицю, постійно благословляючи вірних, що й — за орахунок поліції — було 50 000.
12:05 — Папа в товаристві кардинала Спелмана входить до резиденції Спелмана.
12:35 — Папа вилітає із резиденції кардинала Спелмана до Валдорф-Асторії на зустріч з президентом Джансоном.
12:38 — Папа благословить маси людей перед готелем і в голі готелю, виходить до вінди і вилітає на 35-й поверх до приватного помешкання президента Джансона. Президент товаришить Папу до конференційної кімнати.
1:40 — Після закінчення розмови з Папою і короткої власної записи та запис Папи через перекладача — Президент представив свою дружину і молодшу доньку Лусі, яка недавно перейшла на католицизм.
1:58 — Папа відлітає до резиденції кардинала Спелмана.
3:05 — Папа вилітає з резиденції кардинала Спелмана до палацу Об'єднаних Націй, — маси народу зупинили коротку моторкаду на 50 вул. і Медісон Евіню.
3:13 — Папа прибуває до палацу Об'єднаних Націй. Вітають його генеральний секретар У Тант, будист, — президент Генеральної Асамблеї Амінтор Фанфані, католик, — державний секретар Дін Раск, протестант, Амбасадор ЗДА в ОН Артур Голдберг, жид, — советський міністер закордонних справ Андрій Громико, атеїст, — і інші.
3:17 — Папа вступає до великої залі Генеральної Асамблеї.
3:30 — Папа виголосив історичну промову з закликом „хай не буде більше ніколи війни“.
4:20 — Папа сходить серед овації збоку привітних з трибуни і починає оглядати палац Об'єднаних Націй під проводом У Танта.
4:22 — Папа приймає 117 делегаций Об'єднаних Націй, кожну по 15 секунд. Як першу приймає пані Джеклін Кеннеді, що прийшла у товаристві кардинала Кушінга з Бостону.
6:19 — Папа відлітає з ОН.
6:23 — Папа прибуває до католицької церкви святої Родини при 315 Ест 47 вул., де переводить 25-хвилинну зустріч з представниками інших віровизнань.
6:30 — Папа вертається до резиденції кардинала Спелмана на короткий відпочинок.
6:45 — Папа відлітає на стадіон Енкі для відправлення Богослужби для привітних 90 000 вірних.
8:45 — Папа входить перед головним вівтарем провізоричної каплиці на стадіоні, починає відправляти Богослужбу. Хор з 200 осіб співає по латині. Святе Причастя для 12 обраних раніше хлопців і дівчат.
10:23 — Моторкада прибуває з стадіону на Світову Виставу.
10:30 — Папа входить до Ватиканського павільйону.
11:00 ночі — Моторкада прибуває на летище Кеннеді.
11:29 — Відлітає літак Папи назад до Риму.

У Ватикані відбулося дві конференції українського католицького єпископату

Філадельфія. — Як повідомляв видавничий тут щоденник „Америка“ в числі з 1 жовтня ц. р. за Українським Пресовим Бюром з Риму, в нарадах Ді Ватиканського Вселенського Собору, на його четвертій і останній сесії, участь беруть усі українські католицькі владдики, з Верховним Архієпископом Кардиналом Йосифом Сліпим на чолі. Два владдики, кард. Йосиф Сліпий і митр. Кир Максим Германюк промовляли у дискусії на тему схеми „Релігійна свобода“.

З нагоди перебування у Вічному Місті, українські католицькі владдики відбули вже дві конференції єпископату, на яких обмірковано важливі справи, що стосуються Української Католицької Церкви. Перша з них відбулася напередодні відкриття четвертої сесії Собору, в понеділок, 13 вересня ц. р., а друга — в четвер, 23-го вересня ц. р. Конференції проводив Верховний Архієпископ Кир Йосиф, і участь у другій взяли всі українські католицькі владдики, з митрополитами ЗДА і Канади, Кир Амвросій Сенишин та Кир Максим Германюк на чолі.

Водночас із цим „Поступ“ повідомляє, що згідно з рішенням Папи Павла VI Українська Католицька Церква матиме в Синоді Єпископів чотирьох своїх представників, а саме силою свого уряду мають право там бути: Верховний Архієпископ Львівський Кардинал Йосиф Сліпий, митрополит всієї Канади Кир Максим Германюк, Митрополит ЗДА Кир Амвросій Сенишин та один владдика, делегований Українською Єпископською Конференцією.

НАЦІОНАЛЬНІ ГРУПИ МАТИМУТЬ ЗУСТРІЧ З ГУБЕРНАТОРОМ ГІОЗОМ

Трентон. — Репрезентанти 17 етнічних груп стейту Нью-Джерсі, в цьому й української групи, матимуть сьогодні, в середу 6-го жовтня 1965 року, окрему зустріч з губернатором стейту Річардом Гіозом. Зустріч відбувається у великому Арморі у Вудридж, Нью-Джерсі, в год. 8-ї течеї. Влаштує її Все-Американська Рада і в програмі є також різні мистецькі виступи поодиноких груп, між ними й виступ української танцювальної групи під проводом п-ї Катерини Семчук з Картерету. Заповідатися численну участь українців у цій зустрічі.

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07310

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає свої права в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам вказує на застереження, доданих за адресою конверта з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07310

Револьта в Індонезії

Ще не є відомими всі подробиці військової револьти, яка відбулася в Індонезії уночі з 30 вересня на 1 жовтня. Коли писано ці рядки, в столиці Індонезії існують ще "воєнний стан", а на найбільшому з-посеред 3.000 індонезійських островів, Джава, де живе 60% всього населення держави, себто 60 мільйонів, продовжується протирежимовий "Рух 30-го вересня". Військовому команданту тамашового округу проголошено зрадинком, і водночас поведено заходи проти можливого походу збунтованого війська з Джави. Невідомо чи також, як під час цієї кризи поводитиметься Індонезійське летунство, яке — першим подоланням бунтарів — заявило було по іхньому боці. Однак, треба спиратися на останньому повідомленні, що бунт здавлено і що Сукарно, який від 1949 р. був президентом, а в 1963 р. наказав "обрати" себе на "досягнення президента", зберігся при житті і при владі.

У бунтарській "Револьційній Раді" на 45 членів було 12 комуністів. Уряд, здавши бунт, припинив появу комуністичної газети і закрив пресове бюро, що діяли були за бунтарями. Це покіноці загалом справа, бо Сукарно виразно фаворизував комуністів, завдяки чому в тій країні число членів комуністичної партії зросло до 3-ох мільйонів. Проте, можливо, що гострий спротив командування армії проєктові лідера компартії Д. Н. Айди, щоб ввести в армію політрівків спонукав комуністів перевести пробу сил і поставити Сукарно перед доконаним фактом — переходом армії під повну контроль комуністів. Бунтарі скористалися при цьому з пропагандивного засобу, що ним залюбки користувався Сукарно: протиамериканськими вигадками. "Рух 30-го вересня" — проголошувало перше їх повідомлення — був звернений проти генералів, які слухали американської Центральної Розвідної Агенції. Це — типова комуністична фразеологія.

Однак "ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 11 жовтня ц. р. припускає, що й після здавлення цієї револьти Індонезія не припинить свої кампанії на "знищення" проєкційної Малайзії, не зрізе тісних зв'язків з Пейпінгом і не відмовиться від давньої антиамериканської пропаганди, дарма що дістала від ЗДА 700 мільйонів доларів економічної допомоги. Без уваги на подробиці цього останнього військового бунту і на його політичні куліси — докорінна причина бунту в неформальній ситуації, в яку вмаєрував ту розлогу країну її диктаторський президент Сукарно. Поставивши собі за ціль територіальну експансію (Західна Гвінея, Північне Борнео) і поширення впливів на південь Азії коштам Британії та ЗДА — Сукарно довів Індонезію до економічного хаосу, інфляції, втрати закордонних кредитів, щораз більшої дорожнечі, харчової й одягової кризи, щораз більшого безробіття, щораз більшої нужди. Тільки незрозуміла для людей західної психіки терпелість мільйонів індонезійців, їх пасивність, видержливість і віра в "божественність" Сукарни зберегли його режим від провалу. Він лавірував між проєкційними генералами, антикомуністичними мусульманами та комуністами — але ж довго могла тривати така гра? Вона і виірвалася наприкінці минулого тижня, і невідомо, чи можна буде її відновити.

Ситуація в Москві непевна

Проведені у висліді пленуму Центрального Комітету Комуністичної партії СРСР, що відбувся в днях 27-28 вересня ц. р. і засідань Верховного Совєту СРСР, відбулись 1 жовтня ц. р., зміни в складі партійного керівництва, значить у Президії, Секретаріаті ЦК КПСР і в Раді Міністрів, тобто в уряді Совєтського Союзу, хоч може й не такі глибокі, як цього сподівалися деякі закордонні обсерватори, все ж такі свідчать про досить непевну ситуацію в совєтському "колективному керівництві".

Залишилися на своїх становищах і Брежнєв, як перший секретар ЦК КПСР, і Косігін, як прем'єр СРСР, і Мікоян, як голова Президії Верховного Совєту СРСР, як пак совєтський "президент". Проте, виключення Леоніда Брежнєва в склад Президії Верховного Совєту, що її головою він був донадавна, перед Мікояном, могло б свідчити, що становище Брежнєва не надто певне і що для нього приготували знову пост "президента", що його займатиме тепер 70-літній Мікоян. Хто займе місце Брежнєва, як першого секретаря, невідомо; можливо, хтось із тих, про кого на останніх збіговищах совєтської верхівки найменше згадувало — Підгорний або Шелєпін. Найпевніше виглядає, покищо, ситуація з Косігіном: він виголосив доповідь "Про поліпшення управління промисловістю, удосконалення планування та посилення економічного стимулювання промислового виробництва", що була покладена в основу одноголосно прийнятої постанови в тому напрямку, і водночас із цим одержав для допомоги молодих, енергійних "підручників" — 47-літнього Дмитра Полянского, що його називають українцем, та 47-літнього білоруса — Кирила Мазура, що їх Верховний Совєт затвердив на постах перших заступників прем'єра. Дальшими заступниками Косігіна, як прем'єра, стали 54-літній Константин Рудис, призначений водночас на міністра машинобудівництва, і Ніколай Байбаков, призначений на голову Комітету Державного Планування — Госплану. Обрання Ф. Д. Кулакова до Секретаріату ЦК КПСР не є якимось видатним пересуванням: його призначено, мабуть, на місце В. М. Титова, звільненого з обов'язків секретаря ЦК КПСР і перекреноного вже раніше на якусь підрадянську роботу в ЦК компартії Казахстану.

Проте, це не найбільше про непевність ситуації в совєтському колективному керівництві і взагалі в СРСР свідчить факт викладення вересневим пленумом ЦК КПСР чергового, XXIII з'їзду Комуністичної Партії Совєтського Союзу на березень 1966 року. Згідно із статуту КПСР, з'їзди її мають відбуватися щочотири роки, і XXIII з'їзд КПСР повинен би відбуватися найдайді в жовтні 1965 року. Відкладення його аж на 1966 рік, значить, на якого широкую, доводить, що совєтське керівництво стоїть перед чималими внутрішніми труднощами не лише в господарській, але й у внутрішньопартійній діяльності і що кремлівські самодержці потребують ще кількох місяців, щоб упоратися з деякими персональними і політичними проблемами, зумовленими наслідками конфлікту міжнародного комуністичного руху, його розбиття на дві супротивні фракції — совєтську і комунокадівську.

КЛОПОТИ В КРЕМЛІ

В жовтні 1964 р. стався в Україні дуже цікавий подія, на яку на Заході, мабуть, ніхто не звернув уваги. Але, поки на її основі снувати думки, треба розповісти про тло, на якому будемо її розглядати.

Згідно із крилатою фразою "вся влада радам", у СССР ім нібито і належить вся влада в державі.

Під теперішню пору в цілому СССР нараховується: крайових рад — 7, обласних — 105, районних — 2,638, міських — 1,802, селищних міського типу — 3,389 і сільських — 39,597. Крім того є ще верховні ради СССР, союзних і автономних республік.

Число депутатів рад особливо складних, "обиратися" всім населенням СССР, досягає мільйонів, і, без огляду на характер їх "вибору", вони репрезентують усе населення, що нараховує 229 мільйонів.

Було б, отже, слушним, коли б уся влада належала радам. Але так не є. Бо всі ради виконують з їх надбудовою, Верховною Радою СССР, не мають в дійсності ніякої влади: вони виконують тільки те, що їм наказують Президія КПСР та Центральний Комітет. А КПСР є організацією, яка має коло 12 мільйонів членів і кандидатів, що становить лише 20-ту частину населення.

Отже, не ради, що їх "вибрав" народ, а тих 12 мільйонів членів партії, яких народ не вибирав і не мав ніякого впливу на їх вибір, рішають про долю соток мільйонів людей.

Та не тільки це: становище партії в СССР надрядне, і партійний достойник стоїть на соціальній і державній драбині вище за радянського достойника.

І так у всіх справах: на першому місці фігурує перший секретар КПСР, а шойно на другому місці голова Президії Верховної Ради СССР, "президент", потім уже йде голова Ради Міністрів СССР, хоч бувало, що цей останній стоїть на другому місці, а "президент" — на третьому.

Так на ділі виглядає "соєтська демократія". Вистачить прочитати звіт із будь-якої зустрічі представників чужих держав, що перебувають з візитами в СССР, щоб у цьому переконатися. Згадана вгорі черговість — непорушний порядок, соєтський ритуал.

І от цей ритуал, цей порядок чергування совєтських осіб і установ був порушений. Сталося це 17 жовтня 1964 року в Києві на святковому мітингу для відзначення 20-річчя "визволення України від фашистських загарбників".

Виступаючи на тому мітингу Мікоян, голова Президії Верховної Ради СССР, тобто "президент", почав свою промову такими словами: "Дорогі товариші! Від імені Президії Верховної Ради Радянського Союзу, Центрального Комітету нашої Комуністичної Партії і Радянського Уряду з великою радістю передаю вам привіт..."

Оце власне і є та інтерес-

на подія, про яку згадане на вступі.

Мікоян у своїй промові порушив освячений порядок чергування і, замість Центрального Комітету КПСР, поставив на перше місце Президію Верховної Ради. І за це його на другий день заклали до порядку.

У республіканських газетах з 18 жовтня 1964 р. надруковано також Мікоянову промову на тому мітингу, але порядок був згідний із ритуалом: наперед був ЦК КПСР, а потім усе інше.

Подія сама по собі ніби й маловажна, але в совєтській дійсності такі ніби маловажні події часто відкривають рубіж заслони, показуючи, що діється за лаштунками. Насуваються різні питання: чи Мікоян допустився помилки, порушивши черговість установ, чи зробив це навімання? А коли навімання, то яку ціль мав у тому?

Не виглядає, щоб це була помилка.

1-го жовтня 1964 р. минуло лише два дні після повалення Хрущова, і це невідомо було, як воно наслідки викличе. Треба було бути дуже обережним і зважувати кожне слово на тому мітингу.

Подруге, ніхто із совєтських лідерів не виголосив промов, наперед не пригугувавшись, Мікоян — старий борець, член Президії ЦК КПСР, і добре знає, який ритуал зобов'язує в СССР.

Отже, коли він у своїй промові змінив порядок чергування установ і поставив на перше місце Президію Верховної Ради СССР, то робить це свідомо.

Шукаючи причини, чому він це зробив, можна вказати на декілька.

По-перше, після повалення Хрущова Мікоян залишився на верхах драбини СССР як найстарший віком з найповажнішим стажем борець. Пригадаємо при цьому, що коли Мікоян обрано головою Президії Верховної Ради СССР на місце Брежнєва, преса у вільному світі писала, що Мікоян, як індивідуальність, не схоче залишатися "паперовим президентом".

Отже, те, що Мікоян у своїй кийській промові поставив на перше місце Президію Верховної Ради СССР, можна вважати як його спробу, користуючись із обставин, надати тій Президії більшої ваги. До того ж йому хотілося підкреслити цим і своє значення.

Але можливо, що то мав бути початок ширшої акції. В історії СССР двічі трапилося, що з-поміж його партійних лідерів виріс диктатор. Першим був Сталін, другим Хрущов.

Механіка творення диктатора проста: він дозволяється і недовольними сподоби загоратися у свої руки щораз більше влади аж до того, що та влада забезпечує йому можливість тероризувати всіх. Потім він робить, що хоче, і немає в державі якогось чинника, який би міг йому допомогти чи усунути.

Мікоян, якому вдалося пережити обох диктаторів і залишитися на вершинах, мо-

НАВЧАННЯ ЗАНЕДБАНИХ ДІТЕЙ

Цього літа зроблено дуже важливий, можливо історичний крок: продовження шкільного навчання для певних груп дітей приваємні на два роки. Навчання тих дітей має починатися тепер уже у віці трьох або чотирьох років, замість традиційних п'ятих чи шістнадцяти років. Цей крок зроблено згідно з планом президента. Джанс, який зарядив, в рамках програми поборювання вбогості, двомадесятьма навчання вбогих і занедбаних дітей в передшкільному віці.

Цю програму названо "Прокт Гед Старт", і її здійснювано в 13,400 центрах — у 2,500 місцевостях країни. Передусім цих дітей учили, як вони мають поводитися серед своїх однолітків. Крім того вчили їх співати, показували їм ілюстровані дитячі книжки, навчали розповідати мови і під кожним оглядом підготували до систематичного шкільного навчання. Діти мали безплатні сніданки.

Звіт з переведення у дитячі курси виявив, що аж 70 відсотків дітей уперше в своєму житті перейшли на тих курсах лікарських оглядів. Ці звіти видно, що ця спроба із короткочасним навчанням занедбаних дітей під час вакацій вповні себе виправдала. Занедбані діти протягом двомісячного перебування в літніх школах так "вишліфувався", що з успіхом зможуть учитися разом з тими дітьми, які перед приходом до школи перейшли на домашнє виховання у своїх батьків або інших старших членів родини.

Д-р Б. Флейс із Нью-Йорку, який брав участь в "літніх школах", заявив, що деякі діти в тих школах спочатку не знали навіть назв частин свого тіла і свого

же, й пробував з головою Президії Верховної Ради зробити в СССР чинник, що тримав би баланс влади.

Видастись, що в ситуації, яка витворилася після повалення Хрущова, здають собі справу теперішні лідери СССР і шукають такої розв'язки, яка б не дозволила в майбутньому вирости новому диктаторові.

Поміж теперішніх лідерів немає когось такого, що своїми заслугами перевищував би на голову всіх інших. Всі вони менш-більш рівні і партійно — державним стажем, і приготуванням до своїх функцій, і заслугами. Всі вони розмірно ще молоді, всі з факховою освітою у своїх ділянках. Кожний з них має амбіції.

В таких обставинах трудно, щоб, не маючи за собою засобів терору, хтось із теперішніх лідерів СССР міг стати диктатором. І свідомість цього диктує їм кожен шукати розв'язки.

Можливо, що наділення "президента" СССР додатковими привілеями могло б запобігти народженню диктаторів. І можливо, що "ляпис", допущений Мікояном у його кийській промові, прозвучав дещо з того, що діється за кремлівськими лаштунками.

авб.

Д-р Омелян Кміть

ГІДНІСТЬ ХРИСТІАНСЬКОГО ПОДРУЖЖА

Рим. — Від теоретичних засад, що мають просвітити зносинам Церкви з сучасним світом і що їх викладає в першій частині есею, перейшов до їх практичного застосування в деяких важливих питаннях, що викликають особливе занепокоєння пастирів. Про це говориться в другій частині есею, зміст якої постарімося представити за огляду на її незвичайну важливість не тільки для католиків, а й для кожної мислячої людини.

Ця друга частина складається з п'яти розділів, що розглядають по черзі питання: Гідність подружжя і родини; Поступ культури; Суспільно — господарське життя; Життя політичної спільноти; Спільнота народів та зусилля в справі миру. Вони, ці питання, становлять безпосередній, найбільш відчутний зміст нашого щоденного, особистого й спільнотного життя. Виклад цієї частини есею довгий, і тому обмежимося змістом тільки першого його розділу та деяких найбільш характеристичних виступів Отців Собору.

Розділ про гідність подружжя розпочинається зазначенням, що добробут і щастя кожної людини й усієї людської спільноти тісно пов'язуються з добробутом і щастям родинної спільноти. Нині гідність цієї основної спільноти загрожена різноманітними ерозіями — ерозіями, багатоманітними, матеріальною бідністю й суспільним пониженням великої частини людства, демографічними "вибухами". Однак, саме нині виявляється стійкість подружжя й родинної установи, бо глибокі зміни в сучасній суспільності не тільки не підірвали її основ, а, радше, виявили її правдиву природу. Її гідність та незмінність вартості.

Подружжя спільнота встановлюється особистою згодою чоловіка й жінки. Текст підкреслює святість та нерозривність подружжя і наголошує на тому, що воно має беззастановно оживлятися ширшою й свідомою подружньою любов'ю. Своєю природою воно спрямоване на утілення життя дітьми та їх виховання. Діти становлять завершення й вінець подружжя.

Подружжя є образом злуки Христа з Церквою. У Тайні Подружжя Христос дає чоловікові й жінці здібність любити взаємно й називає, так, як Він полюбить Церкву. Подружжя людей, ушляхетнена християнськими чеснотами, з'єднується з любов'ю Божою й набуває надприродної сили від Христового відкуплення; через те вона з певністю веде до Бога. Тайна Подружжя посвячує й зміцнює чоловіка й жінку, даючи їм можливість ступенювати до повного особистого розвитку та до християнської святості й тим самим спільно віддати славу Богові. Християнська родина, яка постає з подружжя як образ

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У "Свободі" з 23. IX, в рубриці "Українці у вільному світі" подано вістку про посвячення Церкви — Памятника в Бавнд Бруку. В цій вістці мимовільно помітка, а саме написано: Церкву Памятник збудували вірні української Православної Церкви в ЗДА.

В дійсності ж і в їх правді треба ствердити, що Церкву — Памятник збудували для повсякчасного молитовного вшанування наших славних Попередників та Героїв і Мучеників Українського Народу всі вільні українці, без різниці віровизнання, а пожертви на її будову надсилають і тепер надсилається з усіх країн вільного світу. Правда, серед жертвodawців більшість православних, але серед них є і багато українців — католиків та чимало й українців свангеліків і протестантів.

Щиро Вам відданий у Христі

† Мстислав Архископ

Бавнд Брук

Юрій Лавріненко

РЕТРОСПЕКТИВНА ВИСТАВКА ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО В УВАН У ЗДА

(До 50-ліття мистця)

8-го жовтня у великій залі УВАН у Нью-Йорку відкривається ретроспективна виставка графічних праць Якова Гніздовського. Вона, власне, мала відбуватися ще років тому за два, але відкладалася з різних причин, а тепер якраз збігається із 50-ю річницею з дня народження мистця.

Ця подія торить культурне свято завдяки якості і кількості мистецького дару Якова Гніздовського. Його картини ми бачимо на виставках в галереях Нью-Йорку та інших міст; графічні його праці поширені по приватних колекціях і хатах, ми знаємо їх з репродукцій у часописах і у вигляді карток. Нарешті Гніздовський належить до тих мистців, що зазирок беруть на себе мистецьке оформлення й ілю-

вану рису. Шляхетний чар цього естетичного смаку відразу передається нам. Очевидно Гніздовський любить, знає і має в собі той велетенський світ, що його відображає і формує естетично. З цієї любові та знання і родиться той лад і краса, без яких людина не може мати належних переживань світу і долі.

Поруч із цим у працях Гніздовського відлітає якийсь незвичайний творчий дисципліна, за якою почуватися опанованою спадщина вікового культурного досвіду. Ми бачимо її в загальній композиції як архітектоніці і в найдрібніших деталях його дереворізів — чи буде це велетенський краєвид з широкими рисами рельєфу і тисячними деталями геть аж до окремих колосків і листків, чи буде це пеня дрізнітів, на якому скоплена мікроскопічна сітка його структури й форми, а разом дана його гранітна внутрішня зв'язаність.

І за всім тим чаром ліній і пугант почуватися як янголь філософії, мудрості з її гіркою, то гумористичною, то добродушною, то з-

го терміну він уживав замість терміну дереворіз. І це був початок його праці, як графіка. Тоді ж інтенсивно малював.

Війна, загальнолюдська та внутрішня криза загальмували працю мистця, але інтенсифікували його внутрішнє, до якого життя. З тих географічних і духовних роздоріжжів народилися кілька есеїв у журналі "Арка" (Мюнхен, 1947-48, редактор Юрій Шерех). Численні графічні оформлення еміграційних книжкових видань того часу служили мистцеві наче імпровізованим мистком через провалля.

1949 року Гніздовський виїжджає до ЗДА, працює рисівником у видавничстві в Ст. Полі, Мінезота. Один із своїх дереворізів з 1944 року він дав на виставку до Інституту Мистецтв у Мінеаполісі — ця річ дістала другу нагороду і була закуплена до музею. За кілька тижнів дістала другу нагороду і одна його олійна картина.

Підбадьорений таким несподіваним успіхом, мистецтво кидає зарплаткову працю і переїжджає 1950 року до

Нью-Йорку з важливим рішенням: стати незалежним мистцем.

Мені трохи доводилося бути свідком того, як Гніздовський здійснював своє рішення. Непалення, зати деще мешкання "ворочком" у старому будинку на Бронксі, в казані рас і мас. Власноручно змонтована п'ячка для випалювання кераміки, дешеві матеріали для скульптури, мішечки замість полотна для олійних картин, лінолеум замість дерев'яної дошки для дереворізів. Не пригадую точно, як заробляв мистецтво на прожиток, але це був мінімальний прожиток ценця від мистецтва, який усе ставив на другий план задля своєї мистецької творчості, хоч (якби хотіли!) міг би заробляти не гірше за інших.

Тоді перше після шестирічної перерви Гніздовський знову зайнявся графікою. Але не надовго. Його мучить неспокій, несподівана криза своєї творчості. Та раптом склався рішення неухильно здійснювати. Через чотири роки по приїзді до Нью-Йорку, цієї світової

РЕТРОСПЕКТИВНА ВИСТАВКА ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО В УВАН У ЗДА

(Зачісання із стор. 2-ої)

„мистецької бірки“, він влаштував в американській галерії виставку олійних картин і малої скульптури. Ньюйоркська критика, строга й пересичена загальною мистецькою надпродукцією, відразу розпізнала мистця серед сотень виставок і тисяч авторів картин.

Підбадьорений успіхом, мистець їде до іншої світової мистецької столиці — Парижу (1956-58), там багато малює і влаштує дві виставки, здобуваючи прихильні оцінки паризької мистецької критики.

Аж тепер, вернувшись до Нью Йорку, чус він, як мистець, гріє під ногами: зацікавлення його картинами, пропозиції від галерій, продаж власної мистецької продукції... 1958 року Гніздовський знов береться за дереворіз — цінна ознака його творчого розгону і віри в себе. І перший же його дереворіз здобуває до 25-ліття Об'єднаних Американських Мистців 500 доларів нагороду і закуп усього накладу. Далі він паралельно з малюванням та рисунками систематично працює з дереворізами і майже щороку влаштовує виставку своїх різноманітних урочків.

Особливим успіхом користуються цим разом його нові дереворізи. Іх очікує репродукція мистецької і загальної преси, випускають їх карти, включають у репертуарні закордонні виставки американського мистецтва. 1961 року дереворіз „Вівця“ дістає першу нагороду і закуп Бостонського музею. 1962 року дістає нагороду дереворіз „Поле“, яке було включене у виставку американської графіки в СССР і в багатьох інших країнах.

Дереворізи Гніздовського почали широко виставлятися поза ЗДА — в Токіо, на Близькому Сході, в Африці, у Лондоні, Празі, в західному Берліні. Вони є в багатьох музеях у Бостоні, Філадельфії, Клівленді, Норфолку, в університетах Мінеаполісу і Північної Дакоти, в Бібліотечі Конгресу ЗДА (Вашингтон), у колекції Нельсона Рокефеллера тощо. Тепер дереворізи

Мистець за роботою
Photo: Thomas Miner, 1964

„Вівця“ виставлений у Смітсонівському Інституті (Вашингтон), а „Поле“ — в Білому Домі у кабінеті президентського дорадника в справах шкільництва. Олійні роботи Гніздовського у Батлерівському Інституті Мистецтв, Огайо, в університеті Делаверу й Сіятлу.

Для мене ретроспективна виставка графіки Гніздовського є радісним святом ще й тому, що він переміг свою добу — воєнну, коли геносид і тоталітарна війна припинили аж до сьогоднішнього дня творчий мистецький процес на Україні. Одні мистці згинув фізично, інші гинуть у кайданах наказного соціалізму. Дехто опинився за кордоном. З цих, що за кордоном, Гніздовський першим і одним із кількох, мав відвагу високочити з тихой заводи українського провінційного еміграційного гетта на бурхливі хвилі відкритого океану міжнародного мистецького, зокрема й американського життя. І випливає, осталися при тому, як завжди це підкреслює і чужинська критика, мистцем українським.

ВОДИ ДНІПРА У КРИМУ

15 вересня почалося заповнення дніпровського водосховища довжиною 25 кілометрів Південно-Кримського каналу. Водозабори користуються в Джанкойському районі („Рабочая Газета“ з 16 вересня).

НЬЮЙОРКСЬКИЙ ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

Мало чи на меті гуртування українських інженерів на еміграції для кращого розвитку технічних наук серед нас та вдосконалення технічної професії, — плекання зацікавлення справами техніки і економіки України, — і в неменшій мірі маючи на меті поживання спільного товариського життя та всебічної взаємної допомоги потребуючим колегам — створено в 50 роках Товариство Українських Інженерів в Нью Йорку.

Коли численні інженери почали переселюватися в інші стейти реорганізоване Товариство так, що створено Центральну з секцією в Нью Йорку, а в окремих наших інженерських сил створено Відділи Товариства.

Метрополітний Відділ оформлено в Нью Йорку 25 січня 1958 року. Його завданням стало міцніше поширення осередкової клітинки ТУІА на всі райони Нью Йорку, а також на райони Лонг Айленд і Нью Джерсі. В наступних 1959 до 1965 роках (головами Відділу були інженери Володимир Шелюх, Степан Процюк і архітект Іван Заяць). Управління Відділу пошало провести організацію великої частини наших активних інженерських сил, і на день 1-го вересня 1965 Відділ налічує вже 201 члена. За вужою спеціальністю вони розподіляються так: будівельники 57, — механіки 46, — (тут враховані також н. пр. металурги, аеронавтики, інженери корабельного будівництва), — електрики 23, — хіміки 21, — архітекти 18, — агрономи та лісники 23, — економісти 10, — гірники.

Порядком члени Т-ва є активними в чужих Наукових і Професійних Об'єднаннях. Такий почин Товариство вітає, бо він допомагає здобувати славу для українського імені і ширити правду про Україну. Особливо радімо з факту, що наші інженери і архітекти своєю невтомною працею здобули високі пости при Американських Університетах, науково-дослідних установах, лабораторіях і підприємствах у федеральному Уряді і його агентствах у найважливіших тепер ділянках аеронавтики, астронавтики, атомної справи, мілітарного будівництва, великої хемії майбутнього, і проєкти нашого архітекта трапляють по раз перший (хоч під чужою фірмою) на виставках до чільних музеїв Америки.

На численних засіданнях Управи Відділу, які для кращої координації відбуваються часто з членами Головної Управи ТУІА, — постійно враховується та розвивається розвиток бучої ситуації серед нашої громади, — розвиток нових напрямків, що нуртують американське суспільство, — імпульс нової технології у світі і на Україні, приплив в ради Товариства молодих своїх сил, випускників американських і закордонних Високих Шкіл, які приходять на зміну поколінням, яке в роки 1943-45 виїшло на коротку еміграційну мандрівку, і в неменшій мірі вплив на дискусії нашої громади факту безнадійності скорого повороту на Рідні Землі. Оцінюється і той факт, що його замаркував 3-й З'їзд Українських Інженерів ЗДА і Канади у вересні 1964 в Торонто, а саме, що Україна — це вже не країна степів, але це країна нового економічного профілю.

та історичного дового „твердшого типу українця“.

У висліді такої дискусії та розширення сучасної ситуації із метою збереження цілісності нашого національного українського „я“ серед технічних професіоналів на терені ЗДА, Управа Відділу під головуванням Івана Заяця накреслила такі головні мотиви та завдання своєї діяльності:

1). Збереження постійного, живого зв'язку з Батьківщиною при помочі вивчення і інформування своїх членів про досягнення української культури і технології на Рідних Землях і на чужині в діаспорі.

2). Інформування про професійні успіхи українських інженерів.

3). Скріплення зв'язку та взаємного розуміння між членами Відділу, які виїшли на еміграцію в доріжжю віри з живими споминами й сантимами про Рідну Землю, і тим членами, які знають про Рідну Землю ще з розповідей старших та з літератури.

4). Зустрічі наших інженерів та обмін досвідом та поглядами і зустрічі з представниками нашої культури, інших вітальних професій і широким нашим громадянством і молоддю.

За такими напрямками голова Відділу і референти накреслюють плани своєї роботи, щоб здійснити цей процес асиміляції як теж дипломатичної, які нашим дипломатичним професіоналам більше загрожують, як людям без високої освіти. Одним із заходів Управи Відділу є підняти престиж українського імені серед своїх і чужих.

У виконанні цієї програми Управа Відділу організує доповіді, пов'язані з чинними вечорами, Товариські Зустрічі з іншими Відділами, на яких Головна Управа відбуває свої пленарні засідання із управління Відділу, запрошує на ці зустрічі також інші організації і молоді, улаштує Ревію і улаштує вже традиційний Бал з лікарями у репрезентативній Валей залі готелю Валдорф Асторія.

Управа теж має приязні зв'язки з нашими науковими товариствами — НТШ і УВАН, з іншими професійними товариствами, молоддю і мистецьким світом, організує для середньосільної і високошкільної молоді інформаційні вечори про технічні студії, влаштує в Вечірні Спомини.

Різноманітність фахових напрямків членів Відділу і їх різні мистецькі та громадські зацікавлення диктують характер імпрез, організованих імпрезним референтом арх. Іваном Заяцем, який від двох літ очолює Відділ. Доповіді з наукової, або популярної, призначені для ширшого громадянства. Популярні доповіді тішаються популярністю. Інші Товариства запрошують наших прелегантів повторити відчити на їхньому форумі.

Тут згадуємо імпрезу в оцінню-зімові місяцях 1964-1965 рр: Авторський Вечір інж. Лева Якевича, — доповіді: д-ра Петра Грицака „Тепловий режим сателіт Телестар“, — інж. Сегена Маланюка: „Максим Рильський на тлі епохи“, д-ра Бориса де Белігост-Лотоцького: „Враження з подорожі докрити землі“, — інж. Володимира Гнатківського: „Подорож на місяць і Марс“, — Вечір спогадів інж. Св.

гена Маланюка, інж. Юліана Нанасна, інж. Петра Шуха і інж. Константина Туркала про визвольні змагання інформаційної асфери для середньої і високошкільної молоді про технічні студії. Панель доповідачів очолював референт молоді інж. Константин Клофас. — На закінчення весняного сезону відбулися 12 і 13 червня між Відділами інженерів розширення, що з'їхали в Канаді. Науковці 1-го відділу доповіли доповідачів ширший громадський зацікавлення з модерною технічною проблематикою та розвитком провідності України, а також універсальної культури, науки і технології в Україні і в інших країнах. Головою гострої мислі, що на українців, є така ситуація з нерозумінням нації і науки. Ця національна гордість і європейська своєрідність оперні на міжнародній арені до нашої науки і культури, можуть бути тим забороняючим фактором, який грядущі покоління нашої Громади. Національно-гострий невідомий фактор! Треба сподіватися, що в складній ситуації, що напружені діалекти будуть ще більше поглиблені і поширені новими ідеями за активною участю всіх колег-інженерів Метрополітної Округи.

Інж. Михайло Ільча секретар Відділу ТУІА, Нью Йорк і член Головної Управи Товариства за статуту, а

При Відділі організовано референтуру молоді. Управа Відділу докладає усіх зусиль, щоб серед молодих колег закріпити ентузіазм до інженерської професії і до громадської праці.

Коженчасна Управа Відділу видає інформаційний Вісник для своїх членів про актуальні справи Товариства. За час останньої каденції появилось 6 чисел Вісника.

ТУІА не є харитативним Товариством за статуту, а

ПРОГРАМА VIII Конгресу Українців Канади

(8) — 9 — 10 — 11 жовтня 1965

П'ЯТНИЦЯ, 8-го жовтня — Роял Александер Готель, 6-та ет. — Ресепція і вступні наради. 8-ма ет. — Аудиторія КУК, 456 Мейн авл. — Доповіді про „25-ліття КУК“; Виступлення фільму з народних мовчківських адитів в 1961 і 1964; Мистецька програма.

I СЕСІЯ

СУБОТА, 9-го жовтня — (Роял Александер Готель) Год. 7:30 вранці — Продовження респірації. Год. 8:00 — Богослуження для учасників Конгресу в українській Католицькій Катедрі св. Володимира в Гейтс та в Українській Православній Катедрі Пресв. Тройці.

Год. 9:00 — Церемонія заохочення відкриття під Сенатом і пам'ятником Т. Шевченка.

Год. 10:00 — Офіційне відкриття VIII Конгресу Українців Канади; Поклонання Почесній Президії Громади України і Канади; Затвердження програм Конгресу; Ухвалення Правильних праць; Вибір Ділової Пресидії, передсидки, 4-ох заступників, 2-ох секретарів і протоколи.

Год. 10:30 — Вступне слово президента КУК.

Год. 10:45 — Присвята послання (Микола) Різдвя, Год. 11:00 — Звідолення з діяльності в минулому за час 1 квітня 1962 до 31 березня 1965 — КУК, Шевченківська Фундація, ССУК.

Год. 11:45 — Звіт Контрольних Комісії — КУК, Шевченківська Фундація, ССУК.

Год. 12:00 — Запити — відповіді, дискусія над запитами. — 12:30 ОБІДНЯ ПЕРЕРВА —

II СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 2:15 по пол. — Продовження дискусії; Прийняття заходження, сквалення абсолютної карини організм.

Год. 3:30 — Програмні доповіді (в тезах): 1) Нарді і Церква у співробітництві для збереження українства. 2) За соборну думку українців в діаспорі і Україні. 3) Український Світовий Конгрес.

4) Визвольна справа України. 5) Замішання за поширення статусу для української мови в шкільній і університетській.

6) 100-ліття Канади 1967.

Год. 5:00 — Запити — відповіді дискусія над доповідями. — 6:30 — ВЕЧІРНЯ ПЕРЕРВА —

III СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 5:00 — Запити — відповіді, дискусія над доповідями. (продовження). — Праці Конгрес. Комісії над резолюціями.

НЕДІЛЯ, 10-го жовтня Від год. 7:00 вранці — Богослуження в українській церкві.

Год. 9:00 — Праці Конгресових Комісії.

IV СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 10:00 вранці — Доповіді — Шевченківська Фундація — Українська Молодіжна Організація. — Українська Студентська Молодь.

Год. 11:00 — Запити — відповіді — дискусія. Год. 12:00 — Присвята — 25-ліття КУК з відповідним церемоніалом. — Роздача Шевченківських медалей і грамот. — 12:30 — ОБІДНЯ ПЕРЕРВА —

V СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 2:15 по пол. — Дискусія над доповідями (продовження).

Год. 4:00 — Звідолення Статут. Комісії КУК — Зміна Статуту Комітету Українців Канади.

Год. 5:00 — Звідолення Нормативної Комісії на вибір Президії, Президій Раді і Контрольної Комісії КУК.

Год. 5:30 — Звідолення Статуту Комісії ССУК, зміна статусу ССУК і вибір керівних органів та Контрольної Комісії ССУК.

6:00 — ВЕЧІРНЯ ПЕРЕРВА АКАДЕМІЯ — ФОНЕТЕА. 8:00 ввечері (Плейбас Театр) — ВИЗНАЧЕННЯ 25-ЛІТТЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

VI СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 9:10 рані — Звідолення Конгресових Комісії та представлення і ухвалення резолюцій. — 12:00 — ОБІДНЯ ПЕРЕРВА —

VII СЕСІЯ

(Роял Александер Готель) Год. 2:15 — План праці КУК на майбутній час.

Год. 2:45 — Внески і побажання делегатів і гостей до повноважень Президії.

Год. 4:00 — Підсумки нарад.

Год. 4:30 — Закриття VIII Конгресу Українців Канади — Гімн України і Канади.

Год. 7:00 ввечері — СПІЛЬНИЙ ОБІД у РОЯЛ АЛЕКСАНДРА ГОТЕЛІ

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ПАМ'ЯТІ КОСТАНТИНА РИХЛІЯ

Костянтин Рихлій, член вступив до Союзу також 345-го відділу в Мінеаполісі, Мінеаполіс, помер 21-го серпня 1965-го року. Народився 1-го червня 1888-го року на Тернопільщині (Земля України). До Америки приїхав у 1909-му році. Служив у армії у Пенсильнії, працюючи у копальнях. Того ж року і одружився з тодішньою панією Марією Білон. Від 1914-го року постійно мешкав у Мінеаполісі. Був одним з організаторів парафії УПЦ св. Арх. Михайла. Брав активну участь в її церковній і громадській діяльності. Був членом і ширим керівником для Рідної Школи в Галичині, для ОУН, ОДВУ, ЗУАДК, підтримував також усі акції УККА. До УНСОЮзу вступив 1915-го року, відразу ж забезпечив себе на тисячу доларів. Крім усіх членів власної

кількох приятелів. Був одним з основоположників 345-го відділу УНС. Останні роки, через значне погіршення здоров'я, відійшов від громадської праці, але ж, навіть з малою старечою пенсією, постійно жертвував гроші для церкви та на громадські цілі, зокрема на будівлю пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

Ховали покійного прот. о. Микола Антошій і прот. о. Андрій Кіст і в похоронах брали участь численні українці та не-українці — друзі Пашинського. Похований на українській православної ділянці цвинтаря „Сансет-Меморіал“. Лишив у спадку сина Митрона, доньок Гадну, Олену, Ірину, дев'ять онуків та внучок, а також численних друзів.

Вічна йому Пам'ять! М. Д.

ГІДНІСТЬ ХРИСТІАНСЬКОГО ПОДРУЖЖЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рез те строго засуджується аборт і закликається подружжя, які є передзачати життя і співробітництвом в цьому з Богом, щоб вони старалися пізнати й виповнити волю Божу в усьому тому, що стосується до способу подружнього життя, у світлі Божого Обявлення та членів Церкви. Християнський дух, моральність, компетентність знавців у духовних і світських науках успішно прикладаються до кращого пізнання Божої волі у цій важливій справі. Людська здібність удіяти життя та всі чинності подружжя повинні укладатися відповідно до гідності людської особи.

На цьому кімчатся перший розділ другої частини схем. Кінчатся — як бачимо — згадкою про дуже гостре нині питання про регулювання природи людності. Ідеться тут тільки про зачатку, бо для розв'язки питання Пала створив особливу Комісію із духовних і світських науковців — богословів, лікарів, психологів, правників. Ця комісія має підлягати прослідити, у який спосіб має регулюватися природи людності так, щоб не вважалося природним законам і тим самим Божому закону. Очевидно, вирішення цього важливого питання на нині й на майбутні віки вимагає глибокого дослідження і через те не може бути докопано в короткому часі. Сам Пала проголосить кінцеві виследи цієї роботи.

Як уже читачі знають, схема, про яку тепер говоримо, не є це декретом Собору. Її затвердження ще підлягає змінам, поправкам і доповненням. Це і роблять Отці Собору у своїх виступах на засіданнях і в письмових заявках до відповідної соборної комісії. Розділ про гідність подружжя і родини вони розглядали 29 і 30-го вересня та 1-го жовтня.

Одним з найбільш критичних виступів був виступ італійського кардинала Ернесто Руффіні, архієпископа Палермо в Сицилії. Він сказав, що у вихідній вчелня про природу подружжя текст дуже недбалі. У цьому було б добре послужити енциклікою Пала III XI — „Касті Конубіум“ („Чистого подружжя“). Ще більше неясним з вигляду цієї подружжя. У тексті так сильно підкреслюється значення другорядних цілей, тоб-

то особистого доповнення чоловіка й жінки та природного, морально упорядкованого задоволення статевих змишловості, що складається з враження, начебто від них не можна відкритися навіть тоді, коли вони стали б у протиставленні до першорядної цілі подружжя, а саме — родження й виховання дітей. У тексті справедливо засуджується аборт і дитинство, але ледве згадується про розрив подружжя, і вже зовсім не говориться про різноманітні неморальності. У тексті говориться про вільність періодичного повоздержання від статевих зносин між подружжям, і не правильно, але не підкреслюється, що кожний чин, який має за ціль штучно позбавити статеву злучку її природного вислуду, тобто зачаття нової людності, є неморальним і протиприродним. Існує крім того подружжя чистота, і схема повинна б це підкреслити; так само повинна хвалити високу цінність і вищість досконалості чистоти, вибраної добровільно з любов'ю до Бога.

Інші Отці підкреслюють то один, то другий із наведених кардиналом Руффіні недоліків схеми в цьому розділі. Так, наприклад, „являє“ список Павло Тагучі заявив, що твердження тексту, нібито подружжя можуть „визначити“ чистоту діти, щонайменше неточне і викликає чимало закидів. Таке сформулювання образить численних християн, і навіть не-християн на Сході і на Заході. Тому необхідно висловитися в цій справі недвозначно і згідно з учинням Церкви. Для дітей важливо знати, що й батьки дають життя не задля власної користі, не з розрадуку чи статевого задоволення, а з любові, готові на посвяту для їх вирощення й виховання.

ЦІННІ ВИДАННЯ

В. Чаплино: Уводни до мовознавства (64 ст.) \$1.00; С. Скарпенко: Святослав (роман) \$3.00; Володимир (роман) \$3.00; З. Тулуб: Людина (роман, два томи) \$4.50; Юр. Яновський: Вершини (роман) \$1.85; Ф. Мельник: Семеновна криниця (оповідь) \$0.60; Гр. Тютюнник: Вір (роман) \$2.50; В. Гринченко: Поезія (2 томи) \$3.85. Адреса для замовлення: I. Manuly, Wolosozar P. O. Box 478, Vineland, N.J., U.S.A.

Застіть квіт на свіжому могилу Дорогої Товаришці

бл. п. МАРУСІ з ПАРКІВ НИНКІ

25.00 доларів на Пастораль Дім в Нью Йорку складає

Д-р Богдана СВИСТУН з Ролінго

бл. п.

ДМИТРО ПТАШНИН

Народжений в с. Жалова на Буковині, проживши 75 р. ПОХОРОН відбувся у вівторок, 5-го жовтня 1965 року о год. 9-й рано з пох. заповіді Липини до української православної церкви Пресв. Тройці в Трайнівці, Н. Дж. в обіжниця на український цвинтар в Вайлд-Вуду, Н. Дж.

В глибокому смутку: дружина — ЄВГЕНІЯ

донька — ГАЛІА ПЕЛЕКАТА

зять — ВАСИЛЬ

внук — ОРЕСТ

УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ І УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ В ЕМІГРАЦІЇ

В суботу, 16-го жовтня 1965 р.

о год. 7-й веч.

у ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ УНДому в НЬЮ ЙОРКУ

142-га етено

— відбудеться

КОНЦЕРТ

ГАННИ ШЕРЕИ

В програмі пісні композиторів: М. Фомеико, В. Кіпа, З. Лиско, о. І. Заяць, А. Рудинський, І. Білгород, В. Грудия, Г. Катигай, І. Недільський, В. Безкровний, І. Сосновський, С. Салпун, З. Маркович, С. Сивесський, С. Шлех, А. Гнатиниш, В. Шут, О. Бобикевич, В. Гавриленко.

Муз. супровід — Катина ЧІЧКА-АНДРІШКО

Конферансіє — І. КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР

Більшість творів написана спеціально для цього концерту і буде виконана вперше.

Весь чистий дохід з концерту мистці офірують на Літературно-Допомоговий Фонд Письменників в еміграції.

Продаж квитків при касі від 6-ої години вечора.

Увага! Увага!

Відділ УНСОЮзу

Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 17-го жовтня 1965 р.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАПА ПАВЛО VI...

ПРОЩА ЗА МНР. Папа Павло VI з усім відомим відповіс на привітання, зупинившись перед вступленням до автомобіля, в якому відбуде свою історичну прощу-подорож за мир до Нью-Йорку до Об'єднаних Націй.

(Закінчення зі стор. 1-6)

війна. Папа в'їхав на стадіон у відкритому авто, в якому крім нього сидів і нью-йоркський Кардинал Френсіс Спелман. Всі присутні ошанували Папу, який вів час благословення тисячі маси присутніх та вітав їх піднесенням рук. Авто з Папою об'їхало довкола Стадіону, і всі присутні могли бачити гостя з Ватикану, який вперше в історії прибув до Об'єднаних Націй на те, щоб служити справі миру в світі. Об'їхавши Стадіон, Папа на ділянці 171 стій дозволу увійшов на велике підвищення, що було збудовано на спортивній площі, і пішов до вівтаря, який у скромності був прикрашений тільки 6-ма великими свічниками. Коли Папа молився хор латинських семінаристів в числі 200 осіб співав молитву св. Франціска "Боже, зроби мене інструментом миру", бо саме саме цього дня припадало свято цього святого. Коло Папи був мікрофон, і всі присутні могли чути його слова. Всі присутні мали тексти цих частин Служби Божої, які відповідали вірні під час Богослужби. Папа почав по-англійськи "Господи помилуй" і 90000 присутніх йому відповіло. Так було під час цілої Служби Божої, в якій живуча участь брали присутні. Євангеліс було про те, як Христос після воскресення явився був настраним апостолам, що зібрався були в закритій приміщенні після смерті Христа, і казав до них: "Мир вам!" Папа вголос промовив в ризах римського єпископа. Цю проповідь зачитав таким чином: "Браття і сину Нью-Йорку, Браття і сину З'єднаних Держав Америки. Всі ви, що зібрався тут і всі сторони світу! Поздоровляю вас і благословлю вас!" Голос Папи роздівся по величезній аудиторії і виходив аж на Еммануїл Джером. Папа сказав пізніше, що це "день, який сотворив Господь і радуймося і веселимося і будемо щасливі. Це день, якого ми бажали цілі століття". Папа привітав цю країну, якої він є гостем і всіх тих, які належать до Католицької Церкви. Після того Папа вітав протестантів і жидів, які сиділи наліво від вівтаря. Між ними були протестантські єпископи, православні грецькі духовні достойники та рабини. Папа славив ЗДА, як

Прощання з Нью-Йорком

Після Служби Божої Папа поїхав ще на Світову Виставку, де тисячі осіб чекали в холоді кілька годин на те, щоб побачити Папу Павла VI. Папа перейшов пошкою через головні частини Ватиканського павільйону, оглянув репродукцію гробу св. Петра та слухав різьбу Мікеланджело "Пісту" та у ділі Апостольського благословення 2500 особам, що були в Каплиці Доброго Пастора. Після того Папа вийшов на балкон, що є на другому поверсі, і звідси благословив масу присутніх, що були внизу. "Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа" — сказав Папа і знаком хреста благословив всіх, кажучи при тому: "До побачення, прощайте". Після візиту на Світову Виставку Папа в'їхав до лімузіну і від'їхав на лівий берег річки, звідки відлітав до Риму. По дорозі тисячі присутніх прощали Папу, який їх благословив та прощався з Нью-Йорком.

Помер Євген С. Петров-Скиталець

З Вашингтону прийшла вістка, що там несподівано помер російський політичний діяч і публіцист — Євген Степанович Петров - Скиталець. С. І. Петров - Скиталець відомий, як лідер російської організації "Кронштадтська Група", що проповідувала боротьбу із СССР на нових підставах: замирення російської еміграції з СССР, визнання за цими національними права на повну не-

П'ЯТНИЦЯ.

8-го ЖОВТНЯ 1965 р.
НЮАРК. Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. відбудуться в Січоній залі. Прохачуться членів платити свої вкладки на збори Відділу. — Ю. Варанок, секр.

СУБОТА.

9-го ЖОВТНЯ 1965 р.
ДЖЕРЗІ СІТІ. Н. Дж. Збори 270 Відд. Б-ва св. Івана Хрестителя в 7:30 веч. в приміщенні УНДому при 90-96 Фліт вул. Прочитання збори участь в зборах, а урядники — обов'язково. — А. Шаран, А. Баран, С. Острівський, рек. секр.

ПІНКАГО. Ілл. Збори Б-ва св. Петра і Павла — 220 Відд. відбудуться в приміщенні Союзового Дому. Прочитання ласкаво всіх членів прибути та вирішити свої заклопотання. Забава Відділу відбудеться 23 жовтня ц. р. в тому ж приміщенні. Всіх щиро запрошується взяти участь у цьому братському вечері Відділу. — Упр.ава.

НЕДІЛЯ.

10-го ЖОВТНЯ 1965 р.
КЛІВЛЕНД. Огайо. Місячні збори Т-ва Соклі — 336 Відд. о год. 1-й по пол. в УН-

Real Estate

Хочете купити або продати дім, бізнес, землю, зверніться до: українського підприємства TRIDENT REALTY CO. 88 Second Avenue NEW YORK, N. Y. Tel.: AL 4-2260

Woodhams. МУЖОВАНІ ДІМ 2 апар. по 6 кімнат, 1-2 кімн. Дешевше, ніж в інших містах. Ціна \$32,000. С 2 авто. Гарніш. RICH-HILL REALTY 88-18 Jamaica Avenue Woodhams, N.Y. Tel.: 441-8150 Питати за п. МОРОЗОВ

НА ПРОДАЖ 2 РОД. МУР. ДІМ Належить до кращих, бл. української церкви, 11 1/2 кімн., гараж на 2 авто, город. Ціна \$31,500. 35-13 33rd Street Astoria, L.I., N.Y. AS 4-4897

Brooklyn, N. Y. 2 РОД. 2-5 кімн. апартамент + 1 кімнати з 3 кім. апар. везді. Відповідно на салони краси, пекарню, радіо — TV. 1 апар. до зайняття. В досконалиму стані, багато особливостей, треба оглянути, щоб оцінити. Тільки \$3,200 на скору продаж. \$1,200 години закладу. Спішіть, телефон власника 272-9771

УВАГА! УВАГА! Цього року збільшимо подарунки українськими книжками на Уродини, Іменини, св. Миколая, Різдво, Новий Рік, Великдень та інші нагоди. Придбайте також для себе люксове видання.

Історію Української Культури

або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Ідлім слів інших культур народів, англіївців, німців, французів і др. Хай здійсниться клич: У кожну українську школу вартісна книга якою є Історія Української Культури. На бажання замовити можемо додати до І. У. К. картку з золотим печатком для Вашого напису для його дарує книгу. На ішому місці, в цьому числі газети, є відповідне оголошення про Історію Української Культури. Клуб Приятелів Української Книжки

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ (ДРУГЕ ВИДАННЯ ДОПОВНЕНО ДО 1964 Р.)

Ваша вишшла з друку (перший том)
(Ціна має два томи)

Видання І. У. К. люксове, на найкращому папері, тверда обкладинка, опрацьована в імітацію шкіри, з золотодруком та цілющою охороною обгортою, так, як належить українській культурі.

Перший том має розділи: Мітологію, Побут і Письменство. Разом 480 сторінок і 322 ілюстрації.

Ціна першого тому \$12.00 (з пересилкою).

Замовлення вислати до КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: Ukrainian Book Club I. TYKTOR, PUBLISHER P.O. Box 3597, B Winnipeg 4, Canada

(Віддати, виповнити і вислати) ДО КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ:

Замовлю Історію Української Культури (перший том) в ціні \$12.00. Належність пересилкою чеком, монітором, готівкою в листі. (Коли готівкою то в режистрованих листі).

Книжку прошу вислати на адресу:

Праця HELP WANTED FEMALE

ДО ПРАСУВАННЯ СОРОЧОК 3 досвідом або без — ми навчимо. Телеф. цілий тиждень. OCEANSIDE LAUNDRY DRY CLEANING SERVICE 2525 Long Beach Rd. Oceanside, L. I. (4 Blocks South of Merrick Rd).

ОПЕРЕНТОРКИ Досвідчені при спортивних одягу. Pants & tops. Seamers. Mergow machine. Добра платня. постійна праця, приємні умови. Телеф. цілий тиждень. EV 5-0961

NURSES Registered nurses and licensed practical nurses needed for 3 P.M. to 11 P.M. and 11 P.M. to 7 A.M. shifts. Excellent personnel policies and shift differential. Call Mrs. Anderson, Director of Nurses 487-6444, N. Y.

HELP WANTED MALE

Machinist Tool & Die Makers; Milling Vert.-Hor.; Bridgeport Operators; Lathe Operators; Drill Press Operators; L.D. & O.D.; Grinders; HYD.; Profiler Operators; Jig Bore. All Company paid benefits. Fully air cond. plant. A nationally established company in precision manufacturing. Steady employment with overtime. Hudson County Phone 656-4500, N.J.

TOOL & DIE MAKER

2nd shift desires individual with knowledge of blanking, piercing and forming dies. Able to work independently. Full benefits, excellent working conditions. AMERICAN ALUMINUM CO. 230 Sheffield Street Mountlake, N.J. (201) AD 3-3566

ENGINEERS

Immediate placement for designers with experience in highway & drainage work. Good salaries. Benefits. Must speak, read & write English. Apply or send resume. FREDERICK R. HARRIS, INC. 300 E. 42nd St., New York, NY An equal opportunity employer

WELDER - ELECTRIC ARC

Experienced on steel storage tanks. Please apply in person. ALPHA TANK CO. 1850 Steinhay Street Astoria, L.I., N.Y.

TOOLMAKER МАШИНИСТ

Голоситесь особисто від понеділка до суботи. PRECISION VALUE CORP. 700 Nepperhan Avenue Yonkers, N. Y.

DRIVERS TRACTOR TRAILER

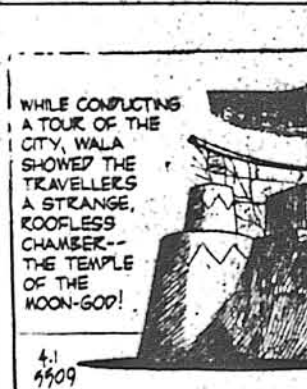
Must be experienced with N. Y. State Class # 1 only, 5 days, 40 hr week. Sal. \$122.80. Bring military license separation papers. Interviews 9 A.M. to 1 P.M. REA EXPRESS 403 — 10th Ave. N.Y.C. Room No. 20 "An equal opportunity Employer"

БЕРЕЖЕНОГО БОГ БЕРЕЖЕ!

— каже народна мудрість

Ще сьогодні ЗАБЕЗПЕЧНОБ АКСИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ

перед наслідками СМЕРТІ та КАЛІЦТВА в Українському Народному Союзі!

Показуючи місто, Веллє вказала мандрівникам дивну безверху кімнату... свято божка - місяця.

Праця HELP WANTED MALE

SHEET METAL Drill Press Operator Punch Press Operator We are looking for men interested in permanent employment, we offer paid holidays, vacations, hospitalization and life insurance. BREM METAL FABRICATORS, INC. 668 E. Elizabeth Avenue Linden, N.J.

ВІЗНАЧНИЙ ГОТЕЛЬ В СЕРЕДМІСТІ НЬО-Йорку шукає за Engineer — Hotel Maintenance. Refrigeration License Needed. Денні або нічні змішті. Відповідальна особа. \$114 тижнево, 37 годин. Tel.: PL 6-4400 — Ext. 214

SHEET METAL MECHANICS Experienced sheet metal steel cabinet workers. Layout men experienced constructing. Sample prototypes. Read blue prints. Good working conditions. Fine co. benefits. Apply: MODERN STEEL CRAFT 1101 Linwood St., Brooklyn, NY N1 9-3500

MECHANICS WANTED

Fork lift experience. Good pay & benefits. Steady work. Nice working conditions. Call all week — 914 MO 4-6824

FOREMAN

Poly Bag Conv. Experienced. Clifton, New Jersey. Growth Opport. Mail Resume To Box J-3, 120 Liberty Street New York, N.Y.

СКЛАДАЧ БІЖУТЕРІ

Досвідчений при ювелірних камнях. Постійна праця, добрі умови праці. 74 W. 46th St., Room 1401 PL 7-4158

ДО ПОЛІШОВАННЯ МЕБЕЛЬ

Досвід при викидуванні. Конечний досвід. Добрі умови праці. CY 8-6010

POWER SHEAR OPERATORS

Must be fully qualified. Day shift openings available. Apply HILLSIDE METAL PRODUCTS, INC. 500 Passaic St. Newark, N.J.

BODY & FENDER MAN COMBINATION

Мусять мати досвід. Добра платня — постійна праця, приємні умови. Голос. цілий тиждень. 5614 Clarendon Rd. (vicinity of Kings Highway) Brooklyn, N.Y. GL 1-9857

ГОДИННИКАРИ

Досвід при 17 камнях + 1 камінь. Добрий механік, добра платня. Постійна праця, приємні умови. Голоситись: 9 AM — 3 PM AMERICAN WATCH SERVICE 331 — 5th Ave., New York, NY

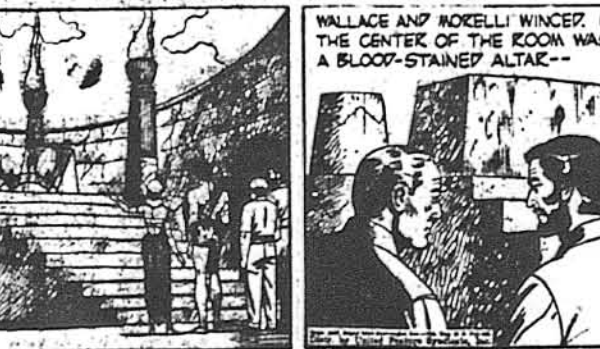
HELP WANTED MALE

TEST TECHNICIANS FULL TIME GOOD SALARY — EXCELLENT BENEFITS APPLY PERSONNEL DEPT. BOGUE ELECTRIC MFG. CO. 106 Pennsylvania Ave. Paterson, N.J. Bus # 4 An Equal Opportunity Employer

*Layout Sheet Metal Operators *Panel & Control Wiremen *Welders *Armature Stator Winders *Mechanical Assemblers *Test Technicians

EXPERIENCED — FULL TIME GOOD SALARY — EXCELLENT BENEFITS APPLY PERSONNEL DEPT. BOGUE ELECTRIC MFG. CO. 106 Pennsylvania Ave. Paterson, N.J. Bus # 4 An Equal Opportunity Employer

ТАРЗАН, ч. 5508. Крижаний вістар.

Воллес і Мореллі здригнулися. В середині кімнати був політний кров'яний вістар.

ARKA Company DISTRIBUTION STORE 35 E. 7th St. Tel.: GE 8-3550, New York City Українські ілюстровані книжки всіх видавництва в АРІУ.

Піане

Українське Висококе Бюро ROMAN PARCEL SERVICE 141 2nd Ave., New York City Tel.: GE 5-7430 — англійською — НАДАЛІ ПАЧИНЄ З ОДНОМ І дуже добрі КАРНЕВІ. Різноманітні, холодної, теплої, м'якої, машини до праці 1 пачка і т. д. Урадові година: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Нехай від 10-11 рано до 3-го по пол.

Розшуки

ПОШУКУЮ БРАТІВ ПОШИФА І МАКСИМА ВОЗНЯК І СЕСТЕР АННУ І ПАРАНО, замужню Шпінко, з села Долина, пошта Шпінбарк, пов. Горлиць, Лемківщина. Вони вихли до Америки по першій світовій війні. Пошукує їх сестра Текоска БАЦКО. Хто знає про них або вони самі, прошу написати на адресу: Anna Hrabowec 5112 Braden Street Detroit, Mich. 48210, USA або в Україну: Текоска Бацко Тернопільська область Тривбульський район пошта Березівка село Петриків, УССР

Sewing Machine for Sale

MANUFACTURER Зміняючи виставку відна Світової Вистави, продається (22) машини до шиття, носієсь свитою слави марок 1965 р. моделі автоматичні Zig-Zag, роблять монограм, дірки на гудзика, вишиває, все без додатків. Надає вартість \$45.00. Телефон. Warehouse Manager CY 9-8141

Business Opportunity

ПРОДАЄТЬСЯ СКЛЕП БУЧЕРСЬКИЙ з виробією. Ціна доступна. В центрі міста. "ZGODA" MEAT PROVISION 588 Broadway Bayonne, N.J. Tel.: 457-9755

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc. Директор Похоронних Служб 123 East 7th Street NEW YORK, N. Y. (9) Tel.: GE 5-1437 СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN

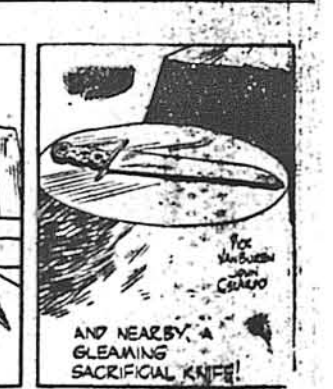
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга ПИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. 801 Springfield Avenue NEWARK, N. J. IRVINGTON, N. J. ESsex 4-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контролює температуру. Модерна машина до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2668

А побіч лежав бліскучий жертвний ніж!